

13.06.2023

Asia/9

§ 119

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto SDP:n ryhmäaloitteeseen nuorten hyvinvointipalveluiden saatavuuden turvaamisesta

HEL 2023-003754 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon SDP:n ryhmäaloitteeseen nuorten hyvinvointipalveluiden saatavuuden turvaamisesta.

Valtaosa suomalaisista lapsista ja nuorista voi hyvin, mutta osalla on hyvinvoinnin haasteita. Helsingissä lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen koetaan tärkeäksi ja tavoitteena on parantaa erityisesti mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa. Tätä työtä edistetään kaupungin Hyte-tavoitteiden mukaisesti. Helsingin kaupunki on selkiyttänyt lasten ja nuorten mielenterveystyötä sekä kaupungin sisäisesti että HUS:in kanssa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla pääpaino on ennaltaehkäisevässä työssä.

Seuraavassa tuodaan esiin toimia, joita Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla edistetään ryhmäaloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin:

Harrastamisen Suomen mallissa Helsingissä on mukana kaikki Helsingin kaupungin alueella olevat ala-, ylä- ja yhtenäiskoulut, sekä kaupungin omat, että valtion sopimuskoulut ja yksityiset oppilaitokset. Helsingissä panostetaan vahvasti harrastusten saavutettavuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee tiivistä yhteistyötä harrastamisen Suomen mallista vastaavan Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Hyvinvointipalveluiden saatavuutta ja palveluiden jalkautumista sinne, missä nuoret viettävät aikaa on kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla edistetty esimerkiksi liikuntacoach ja kouluPT -toiminnalla. Toisella asteella on toiminut reilun vuoden ajan pilotti, jossa liikunta-alan ammattilaiset, liikuntacoachit, ovat jalkautuneet osaksi toisen asteen oppilaitosten yhteisöllistä opiskeluhoitoa. Samalla on kehitetty yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon työskentelymallia, jossa opiskeluhoitoon ammattilaisen palveluiden tueksi opiskelijalle rakennetaan liikuntacoachin tukiprosessi. Erityisesti maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden tukemiseen liikkumiseen on korostettu. Liikuntacoach-toiminnan tavoitteena on tukea opiskelijoiden ja koko oppilaitosyhteisön hyvinvointia liikkumisen keinoin. Liikuntacoachien ja nuorisotyöntekijöiden toimesta panostetaan yksinäisyyden ehkäisemiseen ja psykologisen turvallisuuden vahvistamiseen tavoitteellisena yhteisenä työnä.

Helsingin kaupungin koulujen yläkouluikäisille on maksuton matalan kynnyksen liikuntaneuvontapalvelu kouluPT. Toiminta on tarkoitettu nuorille, jotka liikkuvat terveytensä kannalta liian vähän esim. opetus-suunnitelmaan kuuluvien Move! -mittausten perusteella. KouluPT toiminnan tavoitteena on vaikuttaa liikkumista selittäviin taustatekijöihin, kuten nuorten kokemaan liikunnalliseen pätevyyteen, vertaistukeen ja yhteisöllisyyden tunteeseen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa toiminnasta ja sen rahoituksesta. Hankkeen rahoitus päättyy vuoden 2023 lopussa.

Kouluvalmentajatoiminta on vakinaistettu Helsingin kaupungilla. 25 kouluvalmentajaa aloittaa 1.8.2023 alkaen vakinaisessa tehtävässä. Tällä toimenpiteellä halutaan vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia ja palveluiden jalkautumista sinne, missä lapset ja nuoret viettävät aikaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käytetään systemaattisesti yhtenä työvälineenä Common Approach (CA) -toimintamallia lasten ja nuorten hyvinvoinnin kartoittamiseen. Henkilöstön osaamista CA-mallin käyttöön vahvistetaan säännöllisillä koulutuksilla. Malli on valittu Helsingissä toimialojen yhteiseksi malliksi. Tämä edistää tavoitetta, että kaikilla lapsia ja nuoria työssään kohtaavilla ammattilaisilla on osaamista ottaa päihteiden käyttö ja mielenterveys puheeksi lapsen, nuoren ja läheisten kanssa.

Opiskeluhuollon henkilöstöä on täydennyskoulutettu HOT- menetelmän ja KAT- lyhytpsykoterapian perusteilla, jotka antavat laajat valmiudet ottaa puheeksi, käsitellä ja arvioida päihde- ja mielenterveysongelmia.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa yhteistyössä on luotu matalan kynnyksen palvelumalli, jossa kuvataan aiempaa paremmin yhteistyötä kaikkien lasten ja nuorten kanssa työskentelevien parissa. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyössä on vahvistettu koulun roolia mielenterveyden edistämisen asioissa sekä huomioitu miten hyvin tehty opettajan työ on myös mielenterveyttä edistävää.

Opiskeluhuollon palveluiden saavutettavuutta on kehitetty luomalla opiskeluhoitopalveluiden graafinen kuvaus. Opiskeluhoitopalveluiden graafinen kuvaus mallintaa visuaalisesti ruotsinkielisen perusopetuksen sekä suomen- ja ruotsinkielisen toisen asteen koulutuksen opiskeluhoitopalveluiden organisoitumisen ja toiminnan muodostumisen. Graafinen kuvaus on laadittu ensisijaisesti oppilaita ja opiskelijoita varten, jotta eri hyvinvointipalveluiden tarkastelu ja palvelun löytyminen olisi helpompaa. Kuvaus on myös jalkautettu kaikille opiskelijoille.

Opiskeluhuollon resursseista kuraattorien määrää on lisätty yhteensä 19 lisävakanssilla viime vuonna vastaamaan muuttunutta mitoitusta.

13.06.2023

Asia/9

Helsinki on aiemmin lisännyt kouluissa ja oppilaitoksissa toimivien psykologien määrää mm. hankerahojen ja tarveperustaisen rahoituksen avulla. Opiskeluhuollon palvelut hoidetaan jatkossakin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta käsin, mutta rahoitus tulee valtion soterahoituksesta. Aiempien hankkeiden kautta ei ole voitu enää palkata psykologeja, mutta tilannetta helpottaa se, että valtioneuvosto on samaan aikaan säätänyt sitovan mitoituksen koulun psykologipalveluille.

Psykologien lisävakansseja tulee perusopetukseen viisi ja toiselle asteelle kahdeksan 1.8.2023 alkaen. Näin ollen voidaan sanoa, että psykologien saatavuus paranee jatkossa. Tarveperusteisuutta on syytä tarkastella jatkossa alueilla, joissa psykologityövoiman tarve on erityisen suuri. Psykologien saatavuudessa on valtakunnallisia ongelmia, jotka näkyvät jossain määrin myös Helsingissä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yhteistyössä mietitään keinoja psykologien saatavuuden parantamiseen.

Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että riittävä opiskeluhuollon resurssointi on tärkeää nuorten hyvinvointipalveluiden turvaamiseksi. Toimialalla tulee varmistaa, että henkilöstöllä on riittävät taidot ja valmiudet tehdä sekä ennaltaehkäisevää että korjaavaa työtä nuorten hyvinvoinnin ja mielenterveyden parantamiseksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Hanne Savunen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22432
hanne.savunen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite 15.03.2023 Heinäluoma Eveliina Nuorten hyvinvointipalveluiden saatavuus turvattava

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Hanne Savunen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22432
hanne.savunen(a)hel.fi

13.06.2023

Asia/9

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 15.03.2023 Heinäluoma Eveliina Nuorten hyvinvointipalveluiden saatavuus turvattava

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano